O P I N I A
O ROZPRAWIE DOKTORSKIEJ
PANI MGR EMILII WSILEWSKIEJ

PT. KOCEPCJE KAR CIELESNYCH W ŚWIETL ERETROSPEKCJI DOŚWAIDCZEŃ OSÓB DOROSŁYCH / Studium fenomenograficzne /
Napisanej pod kierunkiem prof. Andrzeja Olubińskiego oraz dr Moniki Suskiej – Kuźmickiej – promotora pomocniczego, Olsztyn 2020, ss. 229.

Jako promotor przedłożonej do oceny rozprawy doktorskiej mgr Emilii Wasilewskiej w pełni akceptuję jej treść oraz zawarte tam tezy. Uważam, że Doktorantka podjęła ważny problem zarówno w kontekście niedostatecznej jeszcze w tym zakresie wiedzy, jak i w kontekście potrzeby jego bieżącej aktualizacji. Wbrew bowiem obiegowym oraz potocznym opiniom na temat jakoby zaniku charakteru oraz zakresu przemocy wobec dzieci w środowisku rodzinnym, problem wydaje się być ciągle aktualny, o czym świadczą zarówno pojedyncze doniesienia z badań, jak i obserwacja codzienności funkcjonowania różnorodnych, rodzinnych środowisk wychowawczych w naszym kraju, gdzie z formalno – prawnego punktu widzenia przemoc wobec dzieci jest ciągle dozwolona, dopuszczalna oraz tolerowana.

Zasadniczym zatem celem podjętych badań była próba dokonania pogłębionej identyfikacji źródeł oraz mechanizmów agresywno – przemocowych zachowań rodziców wobec dzieci, zarówno przez pryzmat doświadczeń oraz wspomnień w tym zakresie dorosłych już dzieci, jak w kontekście ich aktualnych relacji z własnymi dziećmi. Aby dokonana w tym zakresie diagnoza była wiarygodna, Autorka zastosowała strategię badań jakościowych, poprzez wybór podejścia fenomenograficznego, co w praktyce oznacza pozyskiwanie informacji od kilkunastu rodziców poprzez przeprowadzenie z nimi pogłębionych oraz narracyjnych wywiadów

odnoszących się zarówno do ich retrospekcyjnych doświadczeń z dzieciństwa, jak i do ich wypowiedzi, poglądów oraz znaczenia kar cielesnych wobec ich własnych dzieci. Podstawą teoretyczną oceny roli przemocy w wychowaniu rodzinnym było oparcie się na szeregu teoriach, główno humanistyczno – emancypacyjnych, ale także częściowo poznawczych i behawioralnych.

Uzyskane oraz ujawnione w pracy wyniki badań zdaja się potwierdzać tezę, iż w większości przypadków dorosłe dzieci – rodzice, pomimo przykrych doświadczeń w tym zakresie z własnego dzieciństwa, są skłonni stosować oraz aprobować różnorodne kary cielesne w wychowaniu własnych dzieci. Mogłoby to świadczyć zarówno o relatywnie niskiej ich 1)wiadomości wychowawczej, ale być może również o mechanizmie swoiście rozumianej pokoleniowej transmisji stosowanych metod wychowawczych wobec dzieci. Z tego typu konstatacji wypływa także praktyczny postulat odnoszący się do konieczności podnoszenia kultury pedagogicznej rodziców, zwłaszcza w kierunku ich przygotowania do humanistycznych relacji wychowawczych z dziećmi.

Olsztyn 25. 03. 2020 Andrzej Olubiński